EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 30.10.2014
COM(2014) 676 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Üldhinnang Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/36/EL artikliga 89 ette nähtud riikide lõikes avalikustamise nõuete majanduslike tagajärgede kohta

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

Üldhinnang Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/36/EL artikliga 89 ette nähtud riikide lõikes avalikustamise nõuete majanduslike tagajärgede kohta

I. Sissejuhatus

Direktiivi 2013/36/EL[1] (edaspidi „kapitalinõuete direktiiv") artiklis 89 on krediidiasutustele ja investeerimisühingutele kehtestatud uus kohustus esitada andmeid riikide lõikes (edaspidi „aruandluskohustus"). Krediidiasutused ja investeerimisühingud esitavad igal aastal iga riigi kohta, kus neil on tegevuskoht, järgmised andmed a) nimi (nimed), tegevuse laad ja geograafiline asukoht, b) käive; c) töötajate arv, d) maksustamiseelne kasum või kahjum, e) kasumilt või kahjumilt tasumisele kuuluv maks ja f) saadud riiklik toetus.

Krediidiasutused ja investeerimisühingud peavad punktides a, b ja c osutatud andmed esitama 1. juulist 2014. Punktides d, e ja f osutatud andmete kohta on ette nähtud erikord: esialgu peavad need andmed komisjonile konfidentsiaalselt esitama üksnes 14 kõige olulisemat Euroopa krediidiasutust ja investeerimisühingut[2] (edaspidi „ELi globaalsed süsteemselt olulised ettevõtjad"). Selle esialgu konfidentsiaalselt andmete esitamise tähtpäev oli 1. juuli 2014 ja sellest pidasid kinni kõik 14 ELi globaalset süsteemselt olulised ettevõtjat. Järgmises etapis, s.t alates 1. jaanuarist 2015, peavad kõik artikli 89 reguleerimisalasse kuuluvad krediidiasutused ja investeerimisühingud avalikustama kõik artiklis 89 loetletud andmed, kui komisjon ei otsusta seda aruandluskohustust edasi lükata.

Artiklis 89 on sätestatud, et komisjon esitab hiljemalt 31. detsembriks 2014 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande riikide lõikes esitatava teabe avalikustamise võimalike negatiivsete majanduslike mõjude kohta. Komisjon viib vajaduse korral pärast Euroopa Pangandusjärelevalve, Euroopa Kindlustus- ja Tööandjapensionide Järelevalve ning Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvega konsulteerimist läbi selliste mõjude üldise hindamise, arvestades sealhulgas mõju konkurentsivõimele, investeeringutele ja krediidi kättesaadavusele ning finantssüsteemi stabiilsusele. Artikli 89 kohaselt kaalub komisjon juhul, kui sellised olulised negatiivsed mõjud avastatakse, ettepaneku tegemist nende avalikustamiskohustuste muutmiseks ning võib need kohustused edasi lükata.

Seega on käesoleva aruande eesmärk anda komisjoni hinnang sellele, kas aruandluskohustusega võib kaasneda majanduslikult negatiivseid tagajärgi.

[1] Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2013/36/EL, 26. juuni 2013, mis käsitleb krediidiasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidiasutuste ja investeerimisühingute usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ. ELT L 176, 27.6.2013, lk 338.

[2] Liidus tegevusluba omavad nn globaalsed süsteemselt olulised ettevõtjad, kes on rahvusvaheliselt kindlaks tehtud, finantsstabiilsuse nõukogu poolt ajakohastatud globaalsete süsteemselt oluliste pankade rühm, 1. november 2012. http://www.financialstabilityboard.org/publications/r_121031ac.pdf.

Komisjon andis aruandluskohustuse võimalike positiivsete ja negatiivsete tagajärgede kohta uuringu läbiviimise avatud hankemenetluse[3] kaudu välistöövõtjale. Välistöövõtja koostatud uuring hõlmas sidusrühmade uuringut[4] ja ökonomeetrilist analüüsi[5]. Komisjon konsulteeris EBA, EIOPA ja ESMAga. Komisjon konsulteeris ka otse sidusrühmadega, mh 14 ELi globaalse süsteemselt olulise ettevõtja[6] ja mitme asjast huvitatud kodanikuühiskonna organisatsiooniga. Komisjon korraldas avaliku konsulteerimise[7] ja teavitusürituse[8]. Kõikidele sidusrühmadele anti oma seisukohtade väljendamiseks rohkelt võimalusi. Saadud teabe põhjal hindas komisjon aruandluskohustusega kaasneda võivaid majanduslikke tagajärgi.

II. Taust

Direktiivi põhjenduses 52 on selgitatud, et „suurem läbipaistvus krediidiasutuste või investeerimisühingute tegevuse osas, eelkõige seoses teenitud kasumi, makstud maksude ja saadud toetustega, on esmatähtis selleks, et taastada liidu kodanike usaldus finantssektori vastu. Kohustuslikku aruandlust selles valdkonnas võib seega käsitleda krediidiasutuse või investeerimisühingu sotsiaalse vastutuse olulise elemendina sidusrühmade ja ühiskonna ees.” Aruandluskohustus aitab sidusrühmadel paremini mõista konsolideerimisgruppide struktuuri, nende tegevust ja geograafilist kohalolekut. Lisaks peaks see aitama aru saada, kas makse makstakse seal, kus tegelik äritegevus aset leiab. Avalikustamist ja läbipaistvust nähakse olulise reguleerimisvahendina, mis aitab tagada, et ettevõtted täidavad reaalselt oma kohustusi ja vastutavad oma valitud äristrateegiate eest.

Uue aruandluskohustuse puhul tuleks võtta arvesse hiljutist finantskriisi, mis nõudis enneolematus ulatuses toetust avalikest vahenditest, et taastada finantsstabiilsus, ja mis lõi inimeste usalduse finantssektorisse tugevalt kõikuma. Nendes tingimustes kostus mitmeid hääli, kes nõudsid, et pangad näitaksid üles suuremat vastutust ja läbipaistvust oma suhetes avalikkusega.

Sõltumatult finantskriisist kutsutakse äriühinguid järjest rohkem üles võtma vastutust oma mõju eest ühiskonnale. Ettevõtjate makstavaid makse nähakse järjest rohkem osana ettevõtja sotsiaalsest vastutusest. Seetõttu nõutakse suurtelt ettevõtjatelt maksuküsimustes suuremat läbipaistvust, eriti kui oluline osa nende tegevusest on piiriülene.

---

[3] Hanke viide MARKT/2013/205/F.

[4] Konsulteeriti erinevate sidusrühmadega, sh kodanikuühiskonna organisatsioonide, valitsuste, reguleerimisasutuste, pankade ja kutseühingutega.

[5] Välistöövõtja uuringu leiab järgmiselt lingilt: http://ec.europa.eu/internal_market/company/modern/corporate_governance_in_financial_institutions_en.htm

[6] Kokkuvõtte 14 ELi globaalse süsteemselt olulise ettevõtjaga peetud konsulteerimistest leiab järgmiselt lingilt: http://ec.europa.eu/internal_market/company/modern/corporate_governance_in_financial_institutions_en.htm

[7] Seisukohtade kohta leiab teavet järgmiselt lingilt: http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2014/country-by-country-crd4/contributions_en.htm

[8] Teavitusüritus toimus 2. oktoobril 2014. Osalejad esindasid eri sidusrühmade kogusid. Arutelude kokkuvõtte leiab järgmiselt lingilt: http://ec.europa.eu/internal_market/company/modern/corporate_governance_in_financial_institutions_en.htm#240711

III. Aruandluskohustuse majanduslike tagajärgede hindamine

Enamik sidusrühmi eeldab, et aruandluskohustus suurendab teataval määral läbipaistvust ja vastutust ning avalikkuse usaldust Euroopa finantssektori vastu.[9] Samas leiavad mitmed sidusrühmade kogud, et esitatavate andmete sisu parem selgitamine suurendaks läbipaistvust ja ühtsust ning vähendaks ohtu, et andmetest saadaks valesti aru, ja piiraks halduskoormust.

Allpool analüüsitakse aruandluskohustuse võimalikke majanduslikke tagajärgi, eelkõige selle mõju konkurentsivõimele, investeeringutele ja krediidi kättesaadavusele ning finantssüsteemi stabiilsusele. Tähelepanekud kajastavad sidusrühmadelt saadud tagasisidet, mille nad esitasid komisjoni ja välistöövõtja koostatud uuringu, avaliku konsulteerimise ja teavitusürituse käigus, ning ökonomeetrilise analüüsi tulemusi.

A. Mõju konkurentsivõimele

Suurem osa sidusrühmadest leiab, et negatiivne mõju aruandvate krediidiasutuste ja investeerimisühingute konkurentsivõimele puudub[10]. Ometi möönsid mõned, et arvestades, et olukorras, kus puuduvad globaalsed võrdsed tingimused, on aruandvad krediidiasutused ja investeerimisühingud ebavõrdses olukorras võrreldes nendega, kel sellist kohustust ei ole, sest neile toob see kaasa täiendava halduskoormuse ja kulu, nende andmed sattuvad avaliku järelevalve alla ja neil tuleb avalikustada rohkem spetsiifilist äriinfot kui nende konkurentidel, kel sellist kohustust pole. Need, küll vähemuses olevad sidusrühmad usuvad, et aruandluskohustus mõjub konkurentsivõimele negatiivselt, isegi kui nad üldjuhul ei usu, et see mõju saab olema suur.

Teised eeldavad, et aruandluskohustus mõjub aruandvate krediidiasutuste ja investeerimisühingute konkurentsivõimele positiivselt. Leitakse, et aruandluskohustusega kaasnev suurem läbipaistvus ja vastutus julgustab aruandvaid krediidiasutusi ja investeerimisühinguid rohkem läbi mõtlema eri riske, mis tulenevad nende sisekorraldusest ja tegevusest. Selle nurga alt võetuna ei aita suurem läbipaistvus mitte üksnes tuua välja võimalikke probleeme, vaid neid ka ära hoida. Selle abil on võimalik vähendada skandaaliriske, mis kahjustaksid krediidiasutuste ja investeerimisühingute mainet ning investorite ja klientide usaldust, ja aidata kaasa avalikkuse usalduse taastamisele finantssektori vastu ELis. Nad arvavad ka, et aruandluskohustus meelitab ligi investoreid ja kliente, kes väärtustavad läbipaistvust, mis võib omakorda olla aruandvate krediidiasutuste ja investeerimisühingute konkurentsieeliseks.

Aruandluskohustuse nõuete täitmisega seotud kulud on tõenäoliselt proportsionaalsed aruandvate krediidiasutuste ja investeerimisühingute suuruse ja rahvusvahelise mõõtmega. Aruandvatel krediidiasutustel ja investeerimisühingutel, eriti rahvusvahelistel gruppidel, on tõenäoliselt juba praegu andmete kogumiseks olemas keerulised süsteemid. Eelduste kohaselt ei ole aruandluskohustuse nõuete täitmisega seotud kulud suured[11].

[9] Vt teavitusürituse arutelu kokkuvõte, avaliku konsulteerimise raames antud vastused ja välistöövõtja aruanne, lk 87, 91, 145-147.

[10] Vt teavitusürituse arutelude kokkuvõte, vastused avalikule konsulteerimisele, globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate konsulteerimise vastuste kokkuvõte ja välistöövõtja aruanne, lk 139.

[11] Lisainfot vt välistöövõtja aruanne, lk 97, ja globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate konsulteerimise vastuste kokkuvõte.

Aruandluskohustuse raames avalikustatav info ei ole konfidentsiaalne äriinfo. Aruandluskohustuse raames avalikustatavate andmete hulk ei ole nii suur, et huvitatud isikud saaksid üksikasjaliku ülevaate aruandvate krediidiasutuste ja investeerimisühingute äristrateegiatest. 3 ELi globaalset süsteemselt olulist krediidiasutust või investeerimisühingut on juba vabatahtlikult avalikustanud aruandluskohustuse andmed, ilma et nad muretseksid konfidentsiaalse äriteabe avalikustamise või muude konkurentsitagajärgede pärast.

Ökonomeetrilise analüüsi tulemustest nähtub, et avalikustamise kvaliteedi parandamisega, mis on aruandluskohustuse peamine eesmärk, käib kaasas aruandvate krediidiasutuste ja investeerimisühingute võimaluste vähenemine peita oma tegelikke tulemusi (loominguline raamatupidamine). Uuringust selgub, et avalikustamise taseme tõstmine ühe punkti võrra (koondnäitaja skaalal 0–52) vähendaks uuringu valimis olnud pankade seas loomingulise raamatupidamise tõenäosust 3,5% [12].

Kuigi ökonomeetrilises analüüsis ei leita otsest mõju konkurentsivõimele, võib erialase kirjanduse põhjal väita, et kõrgem avalikustamise tase võimaldab pankadel suurendada oma konkurentsvõimet (nt seepärast, et see vähendab info asümmeetria probleemi, lihtsustab ressursside jaotust ja suurendab usaldust). Üldiselt järeldatakse uuringus, et aruandluskohustus tõenäoliselt konkurentsi ei kahjusta.

Mõned sidusrühmad arvavad, et aruandluskohustusega seotud avalikustamiskohustus mõjutab pankade tegelikku maksumäära. Aruandluskohustus ise ei ole maksumeede, vaid läbipaistvus- ja sotsiaalse vastutuse meede. See ei mõjuta otse aruandvatele krediidiasutustele ja investeerimisühingutele kehtestatud maksumäära. Tegelik maksumäär võib tõusta üksnes kaudse mõju tagajärjel. Väga raske on ennustada, kui suure tõenäosusega võivad (tegelikud) maksumäärad tõusta aruandluskohustustest tuleneva kaudse mõju tagajärjel. See sõltub eri teguritest, nagu sellest, milline on krediidiasutuse või investeerimisühingu maksukäsitlus praegu, kuidas ametiasutused reageerivad riikide kohta avalikustatud maksumaksete teabele ja kuidas avalikkus reageerib aruandluskohustuse raames avalikustatud andmetele. Isegi kui aruandev krediidiasutus või investeerimisühing peaks muutma oma maksukäsitlust, on keeruline teha kindlaks, kas selleni viis aruandluskohustusest tulenev kaudne mõju või muud arengud selles valdkonnas. Sellisel tõusul võib olla positiivne mõju konkurentsile ka selles mõttes, et see võib aidata võrdsustada tingimusi väiksemate krediidiasutuste ja investeerimisühingute jaoks, kes ei tegutse piiriüleselt. Üldiselt võib öelda, et mis tahes tegeliku maksumäära tõusu mõju majandusele üldiselt on väga raske mõõta ja see sõltub erinevatest lahendustest[13]. Negatiivse poole pealt võib oodata aruandvate krediidiasutuste ja investeerimisühingute majandustegevuse langust, kuid seda tasakaalustavad tõenäoliselt muud tegurid nagu täiendav laekumine avaliku sektori kulutusteks, millest võib olla kasu ühiskonnale ja majandusele laiemalt, ja avalikkuse usalduse kasv.

[12] Välistöövõtja aruanne, lk 78–83 ja 84–85.

[13] Üksikasjade kohta vt välistöövõtja aruanne, lk 93–96.

B. Mõju investeeringutele

Sidusrühmadelt küsiti, milline on aruandluskohustuse mõju investeeringutele, mida tehakse aruandvatesse krediidiasutustesse ja investeerimisühingutesse, ja nende endi tehtavatele investeeringutele.[14]

Esimesele küsimusele, s.t kuidas aruandluskohustus mõjutab investeeringuid aruandvatesse krediidiasutustesse ja investeerimisühingutesse, vastas enamik sidusrühmadest, et nende meelest mõju puudub. Nad leivad, et investeerimisotsused tehakse muudest teguritest kui artikli 89 kohaselt avalikustatavatest andmetest lähtudes ja investeerimisotsuste ajendiks on pigem võimalik majanduslik kasu kui avalikustamine. Tähelepanu juhiti ka sellele, et krediidiasutused ja investeerimisühingud, kes otsivad vahendeid kapitaliturgudelt, esitavad juba praegu teavet, mis on üksikasjalikum kui artikli 89 kohaselt nõutav.

Siiski esineb teatav mure selle pärast, et üksikutel juhtudel võib kapitaliturul krediidiasutuse või investeerimisühingu atraktiivsusele mõjuda negatiivselt see, kui avalikustamisest saadakse valesti aru ja/või kui avalikkus tajub seda negatiivsena. Mõned sidusrühmad möönavad ka, et aruandluskohustuse tekkimisega võib tekkida probleeme võrdsete võimaluste osas ja et täiendav avalikustamiskohustus võib vähendada (kaasneva halduskoormuse ja kulude tõttu) ELi atraktiivsust investeerimiskohana. Enamik sidusrühmi nõustub siiski sellega, et aruandluskohustus ei mõjuta aruandvate krediidiasutuste ja investeerimisühingute soovi jääda ELi.

Mõni sidusrühm arvab, et see mõjutab investeeringuid aruandvatesse krediidiasutustesse ja investeerimisühingutesse positiivselt. Nad väidavad, et maailmas järjest kasvab investorite seas nõudlus läbipaistvamate ja usaldusväärsemate (või põhjalikemate) andmete järele nende äriühingute kohta, kuhu nad investeerivad. Avalikustamine annaks investoritele tugevama baasi, millele toetudes teha teadlikke investeerimisotsuseid, ja suurendaks nende suutlikkust panna panku vastutama. Läbipaistvus, sh aruandluskohustus, aitaks investoritel teha kindlaks riskitegurid ja finantsrikkumised ja viiks selleni, et krediidiasutused ja investeerimisühingud juhiksid riske paremini. Seega suurendaks see pangandussektori stabiilsust, muutes selle investeerimiseks atraktiivsemaks. Lõpuks väidetakse, et investorid kaaluvad järjest rohkem selliseid tegureid nagu investeerimisotsuste jätkusuutlikkus ja läbipaistvus ja et avalikustamine võib ligi meelitada investeeringuid sotsiaalselt vastutustundlikelt investoritelt.

Teisele küsimusele, s.t kuidas aruandluskohustus mõjutab aruandvate krediidiasutuste ja investeerimisühingute tehtavaid investeeringuid, vastas valdav enamik sidusrühmadest, et nende meelest mõju puudub.

Ökonomeetrilise analüüsi tulemuste kohaselt ei mõjuta aruandluskohustus tõenäoliselt investeeringuid negatiivselt. Vastupidi, leitakse, et avalikustamise indeksi suurendamine ühe punkti võrra vähendab omakapitali tegelikku hinda 0,2 protsendipunkti. Seepärast võib avalikustamise kvaliteedi parandamine, millena aruandluskohustust kapitaliturgudel tajutakse, vähendada pankade jaoks omakapitali hinda. See võib väljenduda madalamates laenuintressides ja aidata ettevõtetel investeerida oma ärisse ja seda laiendada[15].

[14] Vt teavitusürituse arutelude kokkuvõte, vastused avalikule konsulteerimisele, globaalsete süsteemselt oluliste krediidiasutuste või investeerimisühingute konsulteerimise vastuste kokkuvõte ja välistöövõtja aruanne, lk 140–141.

[15] Välistöövõtja aruanne, lk 46–55 ja 84–85.

Ka erialases kirjanduses leitakse, et avalikustamise parendamisel üldiselt paranevad ka ettevõtjate tulemused kapitaliturgudel, nagu vähemast asümmeetrilisest teabest tulenev omakapitali odavnemine ja vahendustasude vähenemine. Omakapitali hinna odavnemist on seostatud investeeringute kasvuga nii finants- kui ka mittefinantssektoris.

C. Mõju krediidi kättesaadavusele

Sidusrühmadelt küsiti, kuidas aruandluskohustus mõjutab krediidiandmist aruandvatele krediidiasutustele ja investeerimisühingutele ning nende endi antavat krediiti.[16]

Esimesele küsimusele, s.t kuidas aruandluskohustus mõjutab aruandvatele krediidiasutustele ja investeerimisühingutele krediidi andmist, vastas valdav enamik sidusrühmadest, et nende meelest mõju puudub.

Väike osa sidusrühmadest on mures võimaliku negatiivse mõju pärast. On väidetud, et avalikustamist võidakse valesti mõista ja see võib tekitada negatiivse mulje. Üks sidusrühm väidab, et eelkõige riikliku toetusega seotud teave võib tekitada mulje, nagu panka „peetaks ülal", mis muudab hulgirahastamise hinna kallimaks.

Teised eeldavad, et mõju on positiivne. Paljuski sarnaselt märkustega, mis esitati mõju kohta investeeringutele, väidetakse, et suurem läbipaistvus võib suurendada usaldust aruandvatesse krediidiasutustesse ja investeerimisühingutesse, et see parandaks arusaamist äriühingu riskidest ja seeläbi parandaks riskijuhtimist ja vähendaks riske pikas perspektiivis.

Teisele küsimusele, s.t kuidas aruandluskohustus mõjutab aruandvate krediidiasutuste ja investeerimisühingute pakutavat krediidi, nõustuvad sidusrühmad üldiselt sellega, et aruandluskohustus ei mõjuta ei krediidi pakkumist aruandvate krediidiasutuste ja investeerimisühingute poolt ega kättesaadava krediidi hinda või kvaliteeti ettevõtete ja kodumajapidamiste jaoks.

Ökonomeetrilised tulemused näitavad, et on ebatõenäoline, et aruandluskohustus mõjutaks negatiivselt pankade suutlikkust pääseda juurde kapitaliturgudele. Vastupidi, tulemuste põhjal võib väita, et avalikustamise indeksi suurendamine ühe punkti võrra vähendab omakapitali tegelikku hinda 0,2 protsendipunkti. Seepärast võiks aruandluskohustusest tulenev avalikustamise kvaliteedi parandamine isegi pisut vähendada pankade omakapitali hinda ja selle kasu saaks üle kanda mittefinantssektori ettevõtetele ja kodumajapidamistele madalamate laenuintresside näol[17].

Erialase kirjanduse põhjal võib väita, et kui pankadele pakutakse madalamaid laenuintresse, võib see suurendada ka krediidi kättesaadavust, sest pangad, kes on sel juhul kaitstud suuremate marginaalidega, on ise väljalaenamisest rohkem huvitatud.

[16] Vt teavitusürituse arutelude kokkuvõte, vastused avalikule konsulteerimisele, globaalsete süsteemselt oluliste krediidiasutuste või investeerimisühingute konsulteerimise vastuste kokkuvõte ja välistöövõtja aruanne, lk 142-143.

[17] Välistöövõtja aruanne, lk 46–55 ja 84–85.

D. Mõju finantssüsteemi stabiilsusele

Enamik sidusrühmi[18] nõustub, et aruandluskohustus ei mõjuta finantssüsteemi stabiilsust. Nad märgivad, et isegi kui see võib põhjustada üksikute ettevõtete volatiilsust, ei mõjuta see sektorit tervikuna. Nad märgivad ka, et volatiilsust põhjustavad mitmed tegurid ja et ei ole võimalik teha kindlaks üksnes artikli 89 kohasest avalikustamisest tingitud volatiilsust. Ühe sidusrühma arvates esineb teatav oht, et avalikustamine mõjutab seda, kuidas sektorit tajutakse, kuid ei pidanud seda mõju oluliseks.

Ainult väike vähemus sidusrühmi on teisel arvamusel ja toob näiteks välja selle, et see võib mõjutada pankadevahelist laenamist, kui pankade maksupositsiooni kohta on saadaval üksikasjalikku teavet, või osutab ohule, et avalikkus võib andmetest ebaühtlase kohaldamise ja eri tõlgenduste tõttu valesti aru saada. Need sidusrühmad küll ei väida, et see negatiivne mõju oleks suur.

Mõned sidusrühmad eeldavad selle asemel hoopiski positiivset mõju, tuues välja asjaolu, et suurem avalikustamine aitaks investoritel ja muudel sidusrühmadel paremini mõista nii seda, kuidas finantssektor toimib, kui ka selle omandistruktuuri, parandaks riskijuhtimist ja suurendaks jätkusuutlikkust ning vähendaks turu volatiilsust.

Ökonomeetrilise analüüsi tulemuste põhjal võib väita, et avalikustamise kvaliteedi parandamine võib mõjuda positiivselt raamatupidamise kvaliteedile. Tulemuste kohaselt suurendab avalikustamise taseme tõstmine 1 punkti võrra analüütikute prognooside täpsust 0,49 protsendipunkti[19] ja vähendab loomingulise raamatupidamise tõenäosust 3,5%[20]. See tähendab, et pärast aruandluskohustuse rakendamist võib finantsasutuste esitatav teave muutuda väliste sidusrühmade jaoks informatiivsemaks ja paremini kajastada krediidiasutuse või investeerimisühingu tegelikku majandusolukorda. See võib päädida väiksema volatiilsuse ja suurema finantsstabiilsusega.

Ka erialase kirjanduse põhjal võib väita, et pankade avalikustamiskohustusel võib olla positiivne mõju finantsstabiilsusele, sest see võib leevendada asümmeetrilise teabega seotud probleeme, hõlbustada krediidiasutuste või investeerimisühingute jälgimist ja parandada juhtimist.

E. Hindamine

Kuna aruandluskohustus ei ole veel täielikult jõustunud, on käesolev hindamine peamiselt ettevaatav ja selles keskendutakse, nagu direktiivi 2013/36/EL artiklis 89 nõutud, selle kindlakstegemisele, kas aruandluskohustusel võiks olla oluline negatiivne mõju.

[18] Vt teavitusürituse arutelude kokkuvõte, vastused avalikule konsulteerimisele, globaalsete süsteemselt oluliste ettevõtjate konsulteerimise vastuste kokkuvõte ja välistöövõtja aruanne, lk 144.

[19] Välistöövõtja aruanne, lk 64-72 ja 84–85.

[20] Välistöövõtja aruanne, lk 73-83 ja 84–85.

Sidusrühmad leiavad, et aruandluskohustus suurendab teataval määral läbipaistvust ja vastutust ning avalikkuse usaldust Euroopa finantssektori vastu. Samas leitakse, et läbipaistvuse seisukohast tuleks kasuks, kui esitatavate andmete täpse sisu kohta antaks rohkem selgitusi ja kui liikmesriikides neid rakendataks ühtlaselt.

Sidusrühmad leiavad üldiselt, et aruandluskohustus ei mõjuta oluliselt konkurentsivõimet, investeeringuid, krediidi kättesaadavust ega finantssüsteemi stabiilsust. Selle vastased osutavad valdavalt ohule, et avalikkus võib andmetest valesti aru saada, ja suuremale halduskoormusele. Aruandluskohustuse toetajad osutavad mitmele positiivsele tagajärjele: investorid saavad teha teadlikumaid investeerimisotsuseid ja panna panku rohkem vastutama. Aruandluskohustus parandab aruandvate krediidiasutuste ja investeerimisühingute riskijuhtimist, vähendades seeläbi skandaaliohtu ja suurendades finantssektori stabiilsust. Aruandluskohustus meelitab ligi investoreid ja kliente, kes väärtustavad suuremat läbipaistvust, ja suurendab usaldust Euroopa finantssektori vastu üldisemalt.

Ökonomeetrilise analüüsi tulemuste põhjal võib väita, et avalikustamise kvaliteedi parandamine – mis on aruandluskohustuse keskne eesmärk –, toob kaasa mitmeid positiivseid aspekte. Avalikustamise parem kvaliteet võib viia omakapitali hinna odavnemiseni, mis võib madalamate laenuintresside näol ettevõtetele ja kodumajapidamistele üle kanduda ja mõjutada seeläbi positiivselt krediidi kättesaadavust ja investeerimist. See võib ka vähendada aruandvate krediidiasutuste ja investeerimisühingute võimalusi peita oma tegelikke tulemusi (loominguline raamatupidamine) ja parandada raamatupidamise kvaliteeti, mis võiks suurendada konkurentsivõimet ja finantsstabiilsust.

Komisjoni hinnangul ei tohiks direktiivi 2013/36/EL artikli 89 kohane riikide lõikes andmete esitamine tuua praeguses etapis kaasa olulist negatiivset mõju, eelkõige konkurentsivõimele, investeeringutele, krediidi kättesaadavusele ega finantssüsteemi stabiilsusele. See hinnang põhineb eelkõige uuringu tulemustel ja sidusrühmade väljendatud seisukohtadel.

Vastupidi, näib, et sellega võib kaasneda teatav positiivne mõju. Sidusrühmadelt saadud tagasiside ja esimese etapi konfidentsiaalsetena esitatud andmete analüüsi põhjal võib väita, et artikli 89 kasulikku mõju saaks suurendada, kui parandada selle artikli rakendamisega seotud teatavaid seiku.

IV. Kokkuvõte

Praeguses etapis tundub, et direktiivi 2013/36/EL artikli 89 kohasel riikide lõikes andmete esitamisel ei ole eelkõige konkurentsivõimele, investeeringutele, krediidi kättesaadavusele ega finantssüsteemi stabiilsusele olulist negatiivset mõju. Vastupidi, näib, et sellega võib kaasneda teatav positiivne mõju. Samal ajal saaks artikli 89 kasulikku mõju suurendada, kui parandada selle artikli rakendamisega seotud teatavaid seiku.

Komisjon leiab, et kuna olulist negatiivset mõju ei ole riikide lõikes esitatava teabe avalikustamisega seoses kindlaks tehtud, ei tuleks direktiivi 2013/36/EL artikli 89 kohast kohustust edasi lükata ja seda tuleks hakata kavandatult kohaldama täies ulatuses alates 1. jaanuarist 2015.